

FI lausuntopyyntö VV

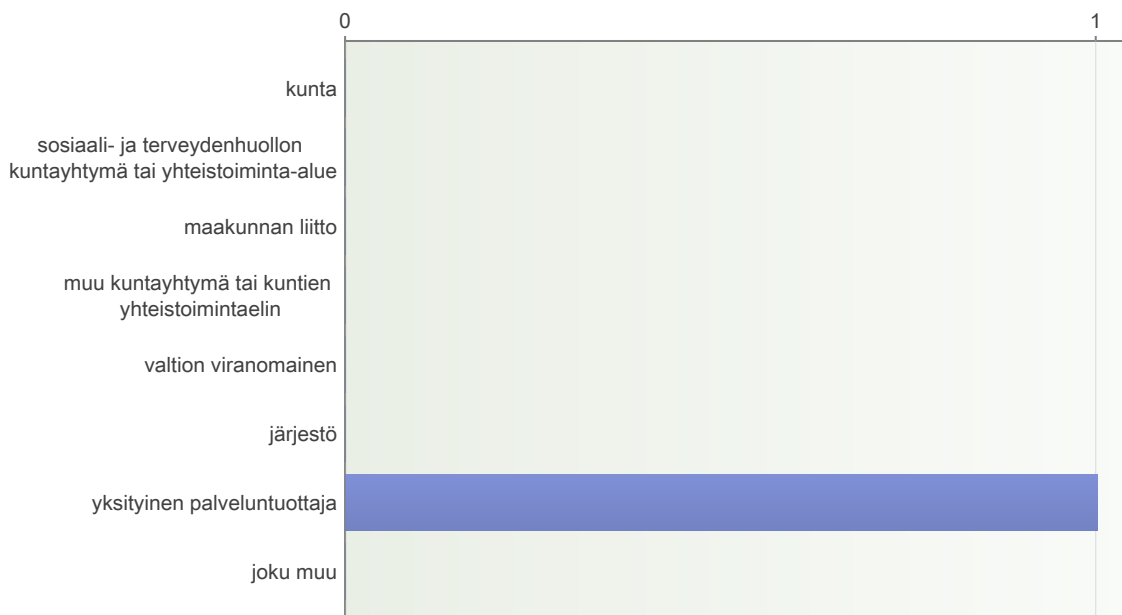
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Päihdepalvelu Hemma	Jarkko Ahokas	0447522100 jarkko.ahokas@paihdepalveluhemma.fi		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveyst- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

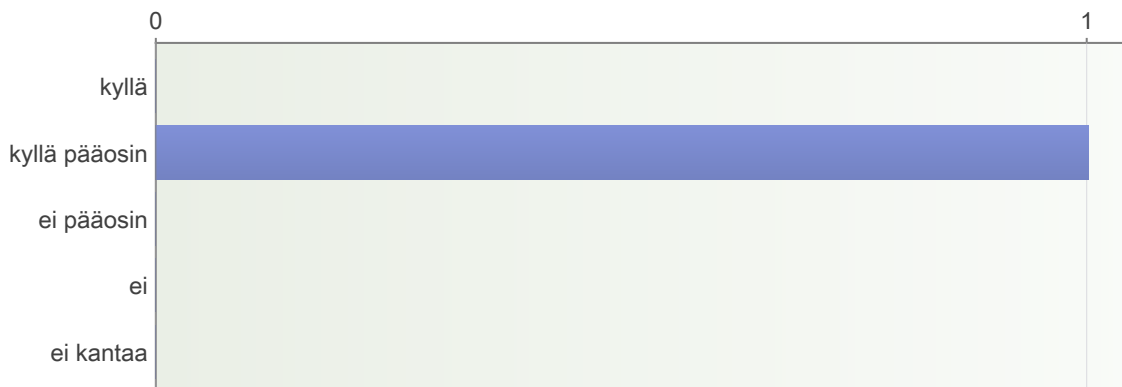
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hoitoonpääsyn nopeutumisella on mahdollisuus vastata aiemmassa vaiheessa asiakkaiden ongelmiin. Valinnanvapaudella asiakkaita voidaan sitouttaa enemmän aktiivisiksi toimijoiksi, ainakin päihdetyön palveluissa tällä on suuri merkitys. Nykyisellään ainakin päihdetyön palvelujen eriarvoisuus ja saatavuus on monin paikoin sattumanvaraista ja kunnan budjetista riippuvaista.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

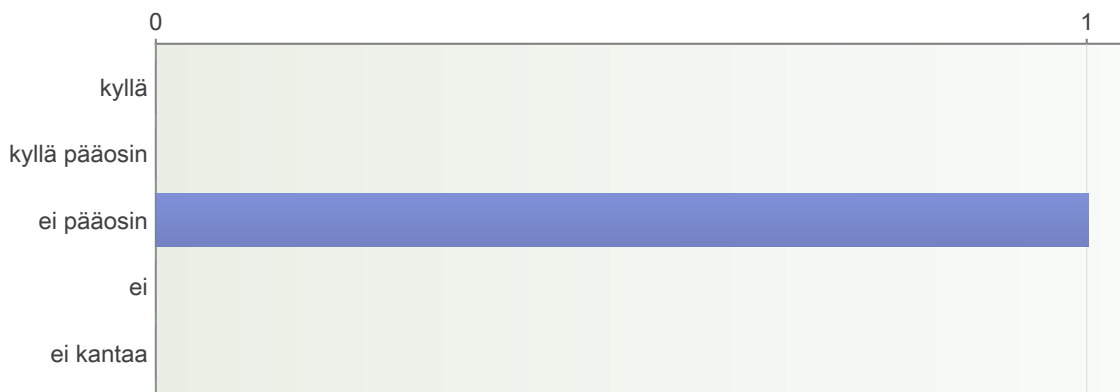
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Avoinna olevia kysymyksi ovat mitä kaikkea esim suoran valinnan palvelut, maksu- ja asiakassetelillä saatavat palvelut voivat olla. Mikäli nämä ovat edelleen isoja palvelukokonaisuuksia, asiakas ei pääse tosiasiallisesti vaikuttamaan eri palvelujen saamiseen, ainoastaan eri palvelukokonaisuuksiin, jolloin joku niistä on sopiva, toinen ei (riski). Kokonaisuudessaan toki lisää nykytilanteeseen nähden vaikutusmahdollisuuksia, erityisesti niiden osalta, joilla ei ole nykyisin lainkaan vaikutusmahdollisuutta (syrjäytyneemmät, heikompiosaiset tms). Laki vaatisi näiltä osin vielä selkeitä tarkennuksia ja osakokonaisuuksien pilkkomista / mahdollisuutta pienempiin palveluvalintoihin. Valitsemalla SOT-keskuksen valitsee kaikki palvelut siihen kuuluen, ei edelleenkään itselle tarkoituksenmukaisinta yksittäistä palvelua.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Avoinna edelleen mitkä eri palvelut voidaan vailta, vai pitääkö edelleen valita kokonaisuuksia? Esimerkki päihdehuollon palveluista; valitaanko avohoito, laitoshoido ja laitospäätytous erikseen vai kaikki edellä mainitut kerralla? Jos kaikki kerralla, mikään ei muutu. Ylipäätään voiko esim päihdepalveluun edelleenkään valita/ missä puitteissa? SOTE keskuksissa pitäisi olla perustason neuvontaa/ lyhytaikaista palvelua, mitä/mistä sen jälkeen?

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

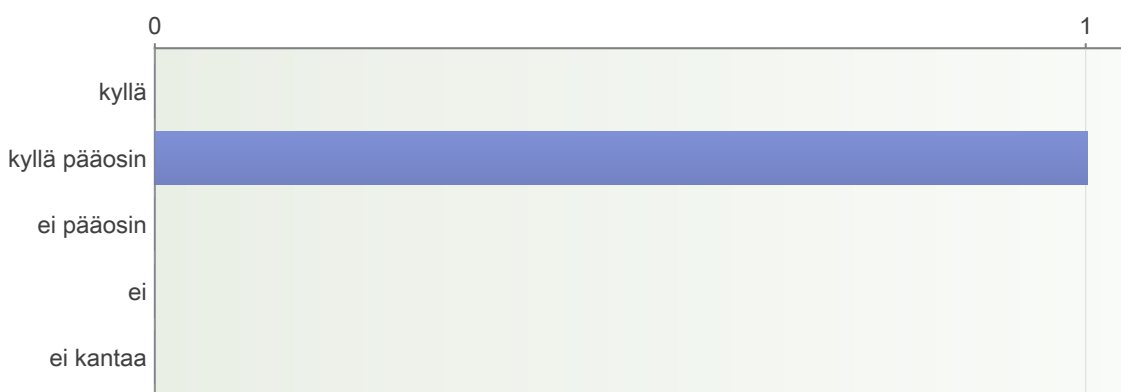
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiteksti ei suoraan tätä tuo esiin, kuinka se tapahtuisi? Täsmennyksiä vaatinee. Kuinka nämä yhteensovitetaan? Tosin nykytilannehan on usein juuri tämä, eli tuleeko muutosta?

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

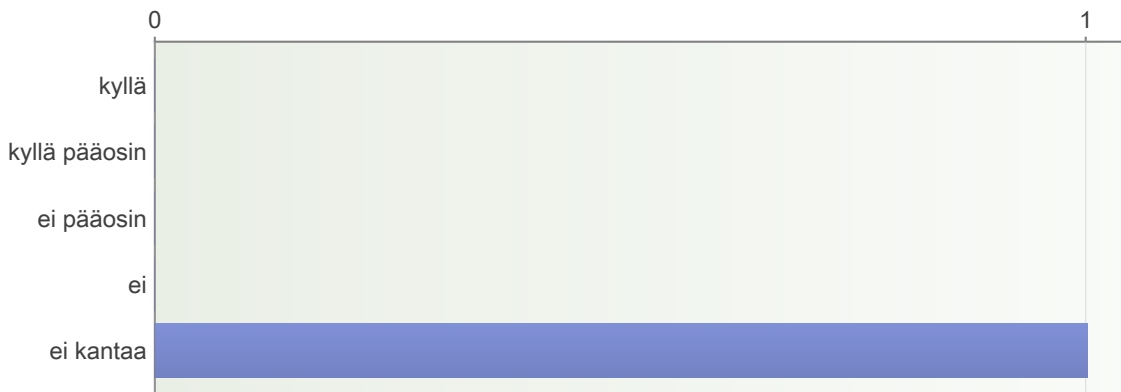
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Nopeampi hoitoon pääsy, valinnanvapaus (palvelusetelimallilla erityisesti) sekä kannustinperusteiset korvaukset palvelun tuottajilla edesauttavat tavoitteessa.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

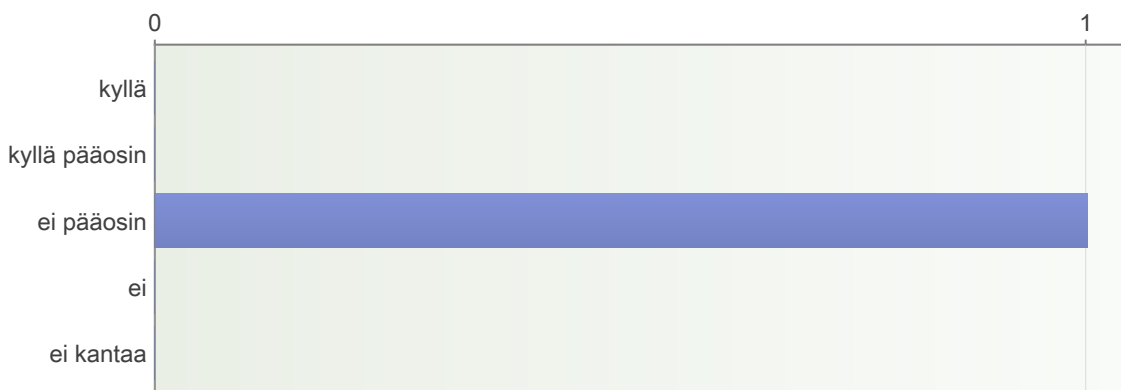

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

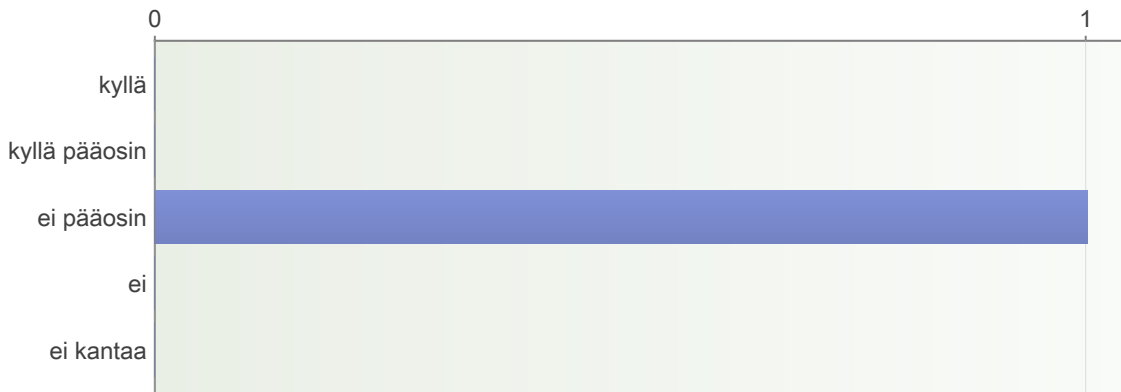
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kannustimet sekä selkeämpi muu painotus uusien toimitatapojen kehittämiseen puuttuu lakiesityksestä, ne ovat pienessä roolissa. Mikäli valinnanvapaus toteutuu laajassa mittakaavassa, lähes kaikkien palvelujen osalta vapausvalita, tämä edes auttaisi palvelun tuottajia aitoon toistensa kirittämiseen. Esim nykytilanteessa omia palvelujamme ei voi valita (Kuopio) vaan palvelujemme piiriin pääsee erityisehdoin. Mikäli avoin kilpailutilanne, olisi pakko vastata kilpailuhaasteeseen yhä parempia ja uusia keinoja hakien.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöittettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vastaajien määrä: 1

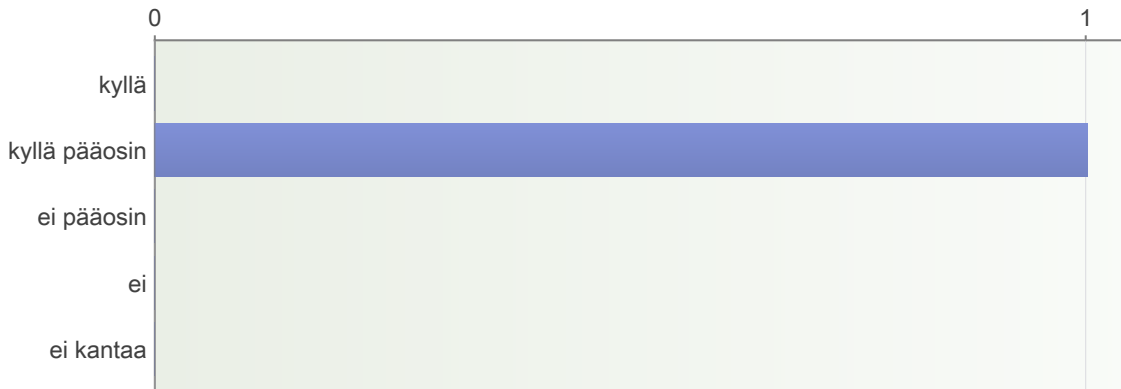
- Selkeät listaukset mitkä palvelut mistäkin ja miltä tasolta, mitä sosiaalihuollosta erityisesti? Tämä nyt kovin vähäistä.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

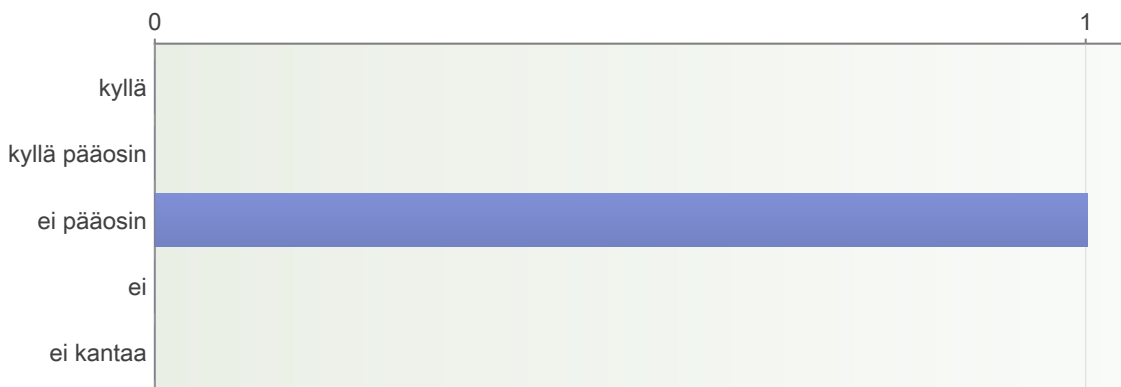
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Päättää tuossa tilanteessa hyvin paljon palvelujen saamisesta/ mistä palveluja voi saada. Reunaehdot oltava selkeät (asianmukainen toimita), sen jälkeen liikkumavaraa annettava tuottajilla, tällä myös innovatiivisuuden vaikutusta.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

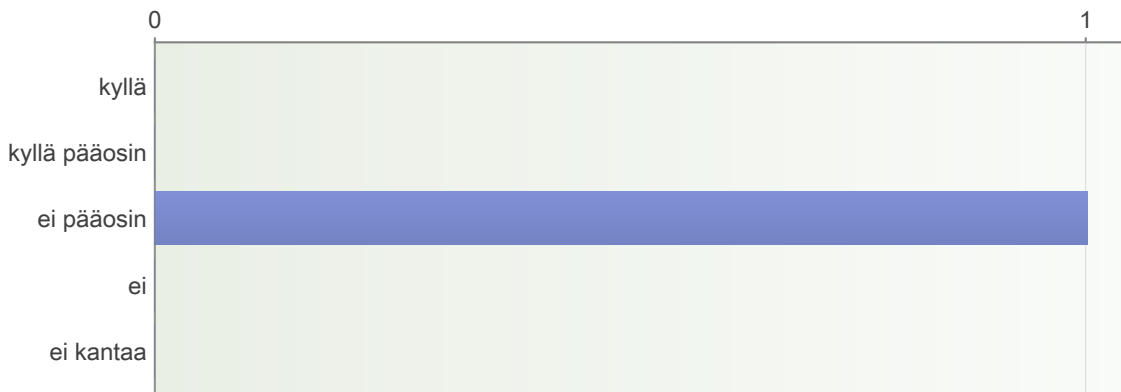
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- SOTE-keskuksen maksaessa ko. setelin, tässä voi olla isohko kompastuskivi. Tuleeko tähän ns. portinvartijat?

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

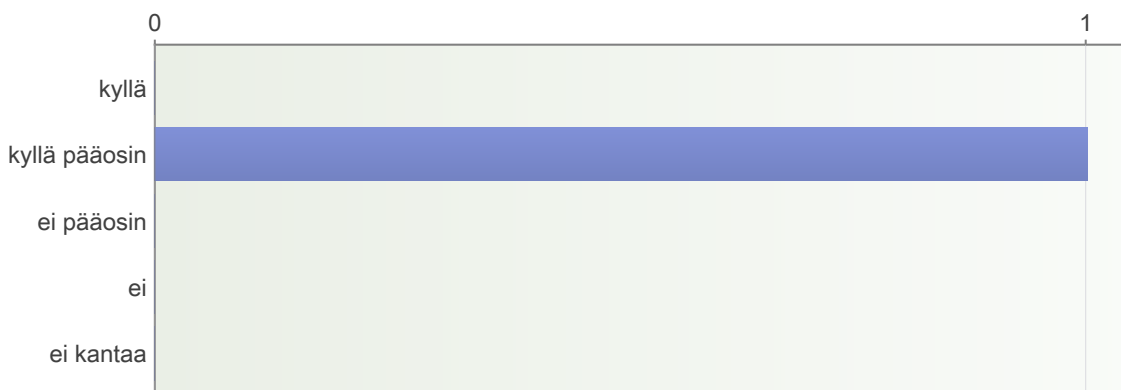
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- SOTE-keskuksen makseassa nämä, ei mahdollista/ iso riski?

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

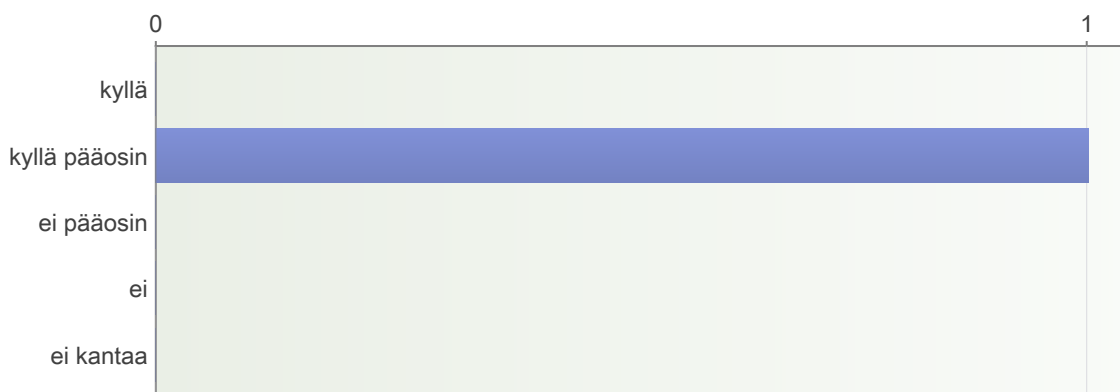

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

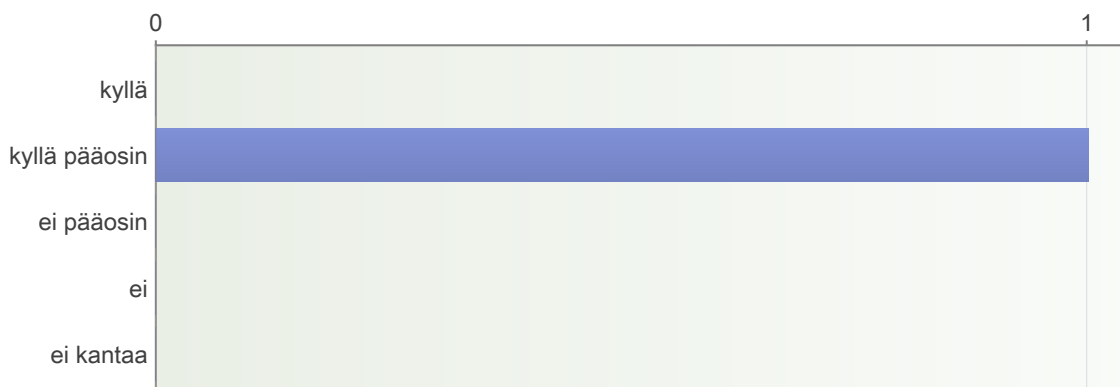
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vai voisiko valinnanvapautta käyttää tässäkin omatoimisemmin (samoin SOTE-keskuksissa/ se pois välistä)?

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

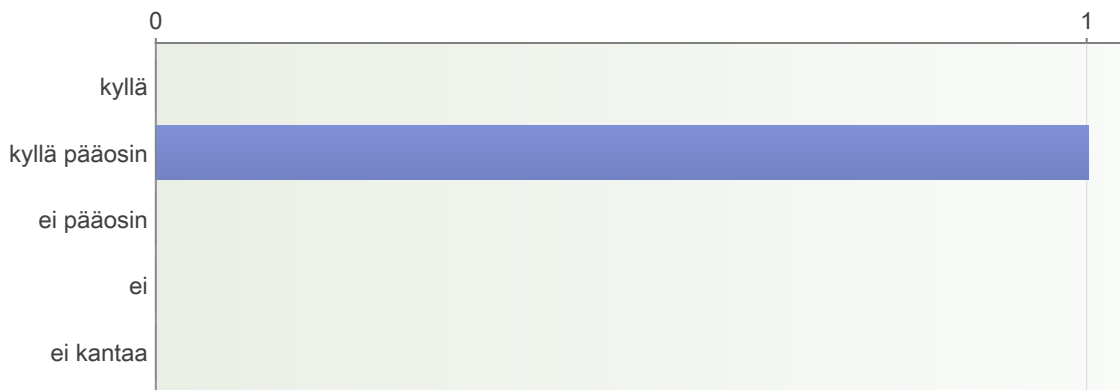

31. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

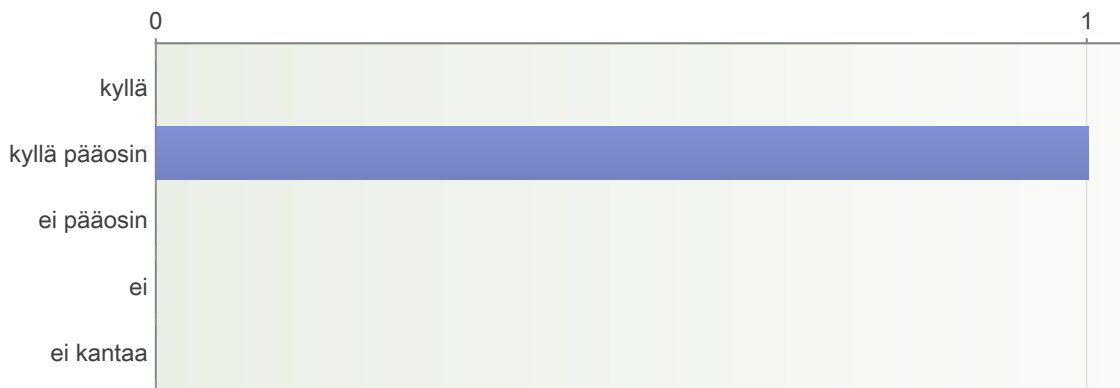
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- EDelleen, voisiko asiakas valita minkä tahansa tahon ilman rajoituksia?

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

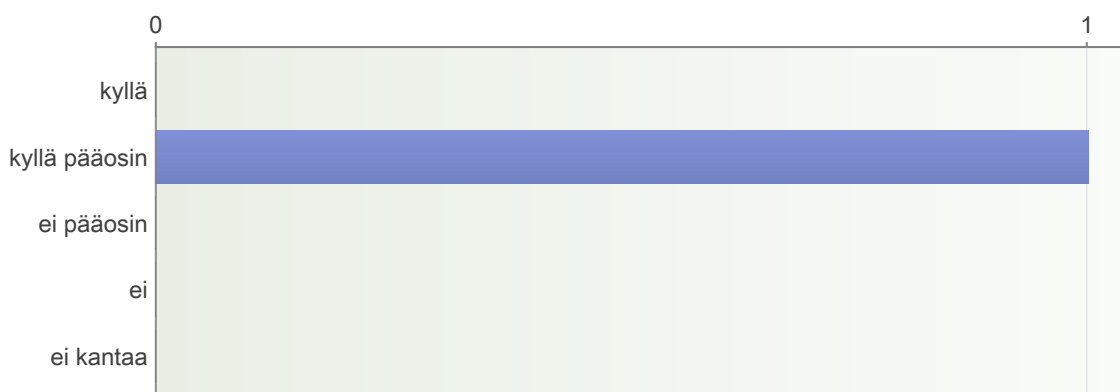
35. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

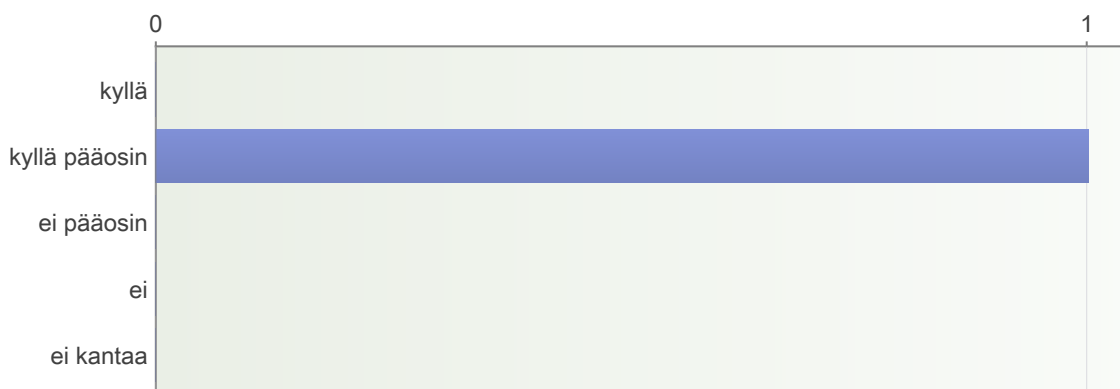
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaatinevat vielä täsmennystä.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

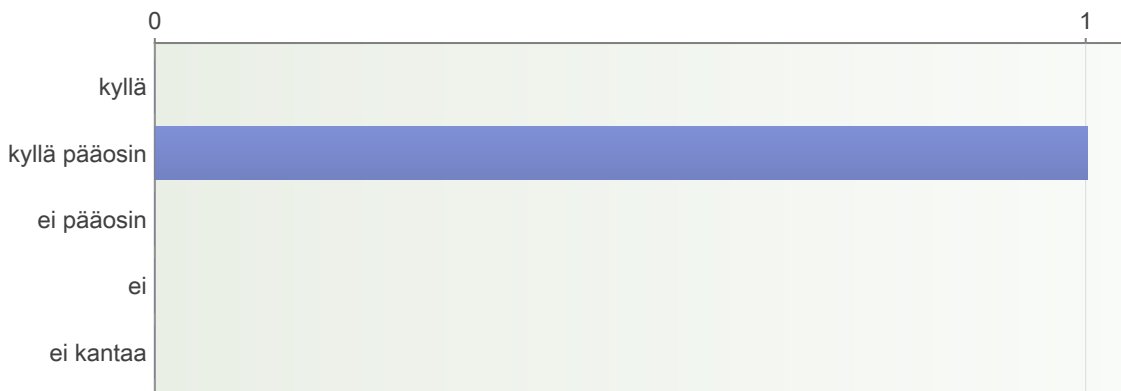

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

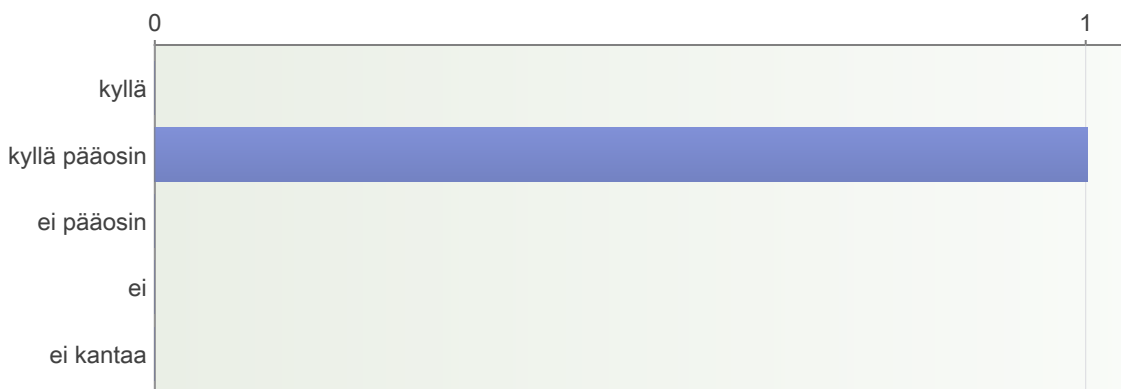

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

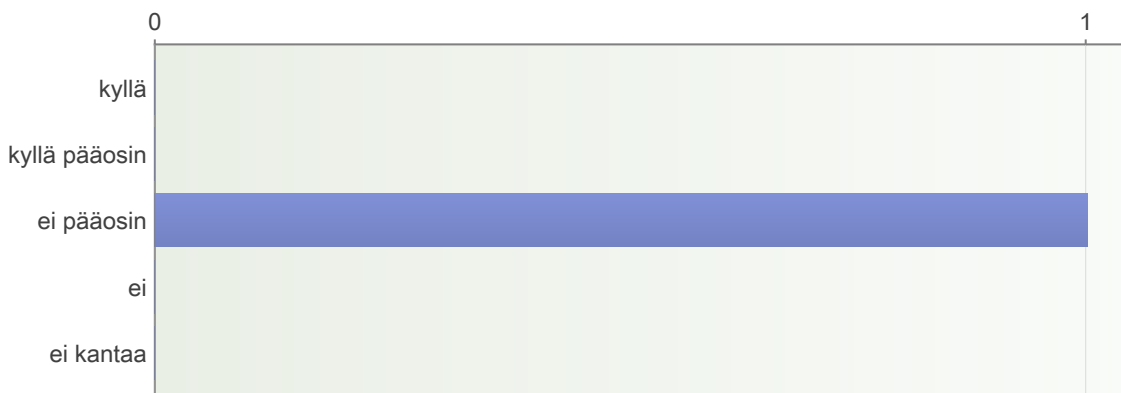
Vastaajien määrä: 1

- SOTE-keskuksen hankiessa setelillä palveluja asiakkaalleen, vastaa edelleen kokonaisuudesta. Missä määrin voi aidosti/ tarvitseeko edes? vastata toisen toiminnasta? Kuitenkin kaikki tuottajat täyttävät ns. samat edellytykset (riippuen mistä palvelusta kyse).
Riski: isommat toimijat pääsevät turhan paljon tässä sanelemaan pienten (mikro/ ammatinharjoittajat tms) toimintaa.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

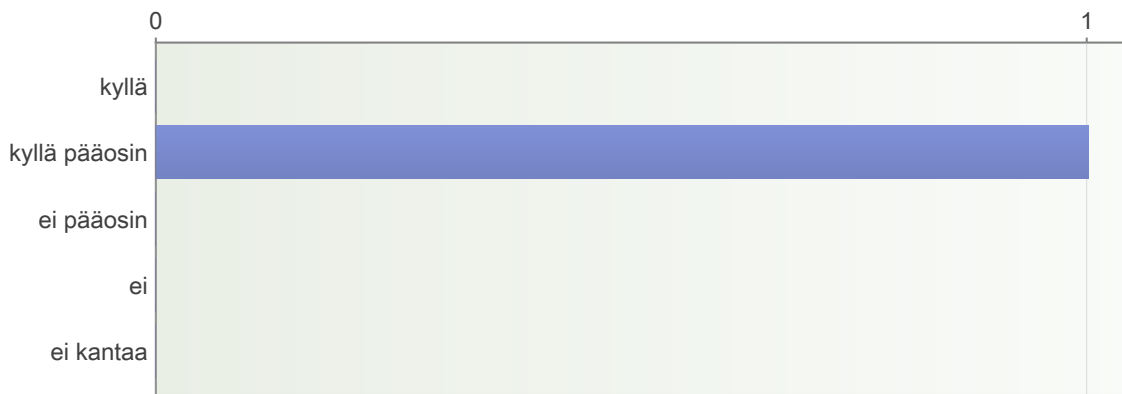
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Selkeyttämistä, millä perusteella/ suhteessa palvelujen esim nykyhintaan verrattuna korvaukset toteutuvat?
Nyt esim valinnanvapauskokeilussa (YläSavo) korvaus ei mitenkään mahdollista realistisesti alihankinnan toteuttamista todelliset kustannusten mukaisesti.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

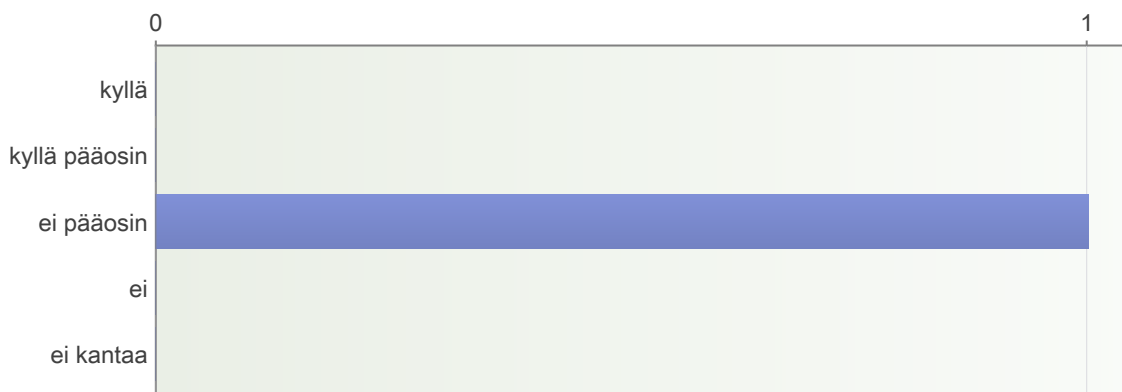

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

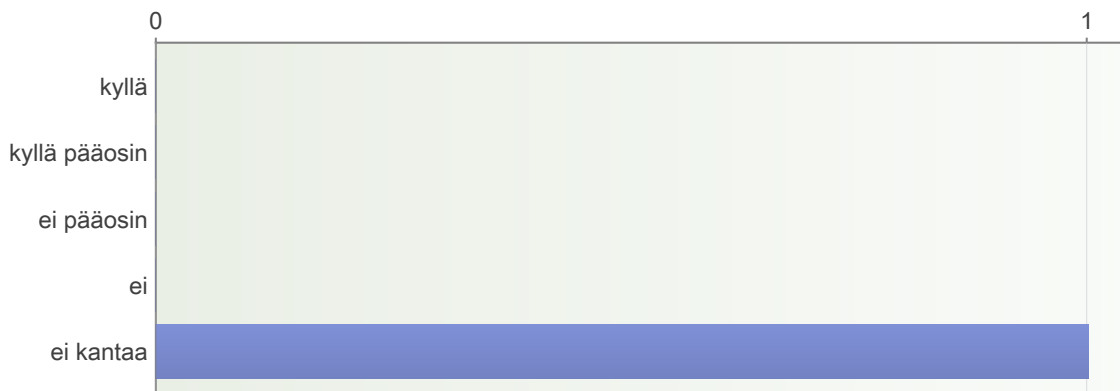
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden osittain toteutuminen uhkana mikroyrityksille ja muille pienille toimijoille, häviääkö osa näistä pienistä toimijoista tämän siirtymän aikana?

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

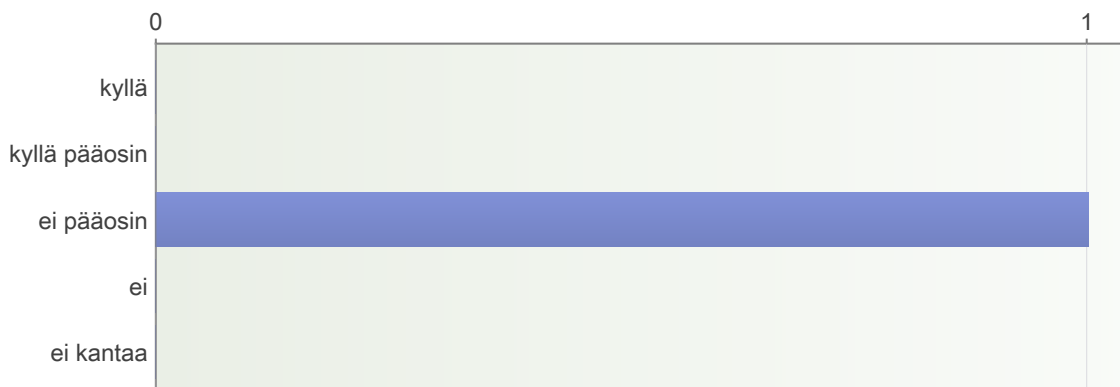

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

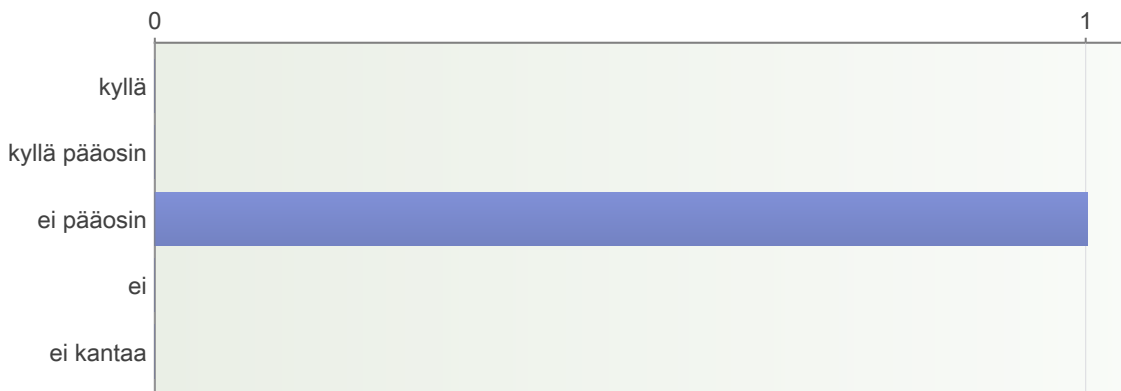
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Avaa markkinoita, mutta valinnanvapauden ollessa vielä epäselvää, mitä ja millaisia palveluja voi valita, sisältyy myös riskejä suurten kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden tuloon. Valinnanvapautta edistäisi pienten osakokonaisuuksien valinnanmahdollisuus, ei niinkään SOTE-keskusten synnyttäminen, niillä ei pienet toimijat juurikaan tule oleellisesti lisääntymään. Huomiotava ehdottomasti muutkin palvelut kuin terveydenhuollon ja lääkärivetoiset palvelut.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Ei, katso yllä. Pilkkominen pieniin kokonaisuuksiin ja paikallisen "tutun" toimijan valitsemismahdollisuuteen avaisi markkinoita ja palvelujen kehittämistä, nyt uhkana isojen toimijoiden tulo.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

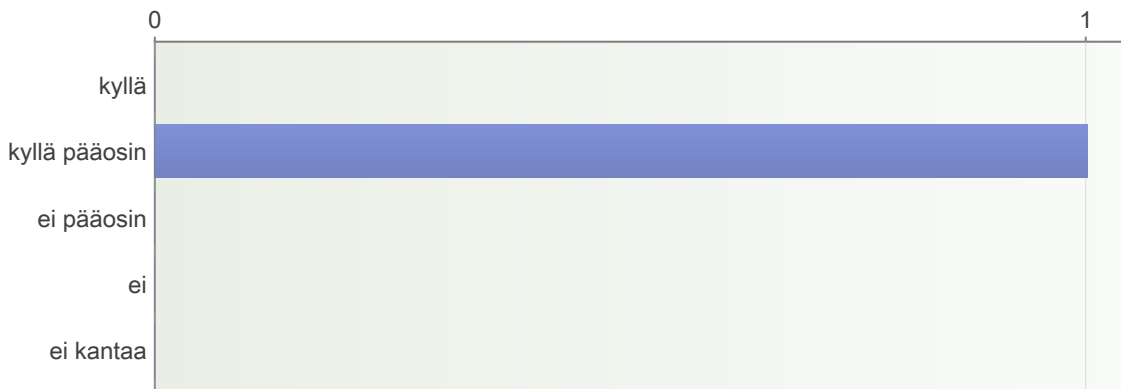
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Parempi sitoutuminen ja hoitomotivaatio jo alussa, oma osallisuus. Palveluihin pääsyn nopeutuminen edesauttaa hoidon aloittamista.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

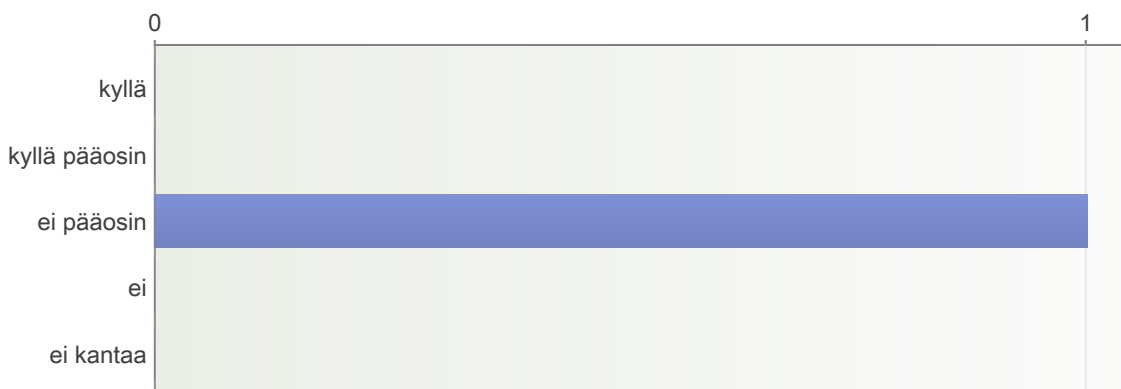
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Nyt jo suuri osa valitsee palvelunsa jos vain mahdollisuutta maksaa hieman itse.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Liikaa avoinna olevia kysymyksiä?

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Mahdollistaa kasvun ja palvelujen tarjoamisen niitä haluaville, nyt tätä mahdollisuutta ei juurikaan ole. Asiaan tietysti vaikuttaa kuinka ja mihin kohdin päihdepalvelut tulevat?

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Tarkennusta mitkä palvelut mihinkin kohden (SOTE-keskuksissa, eri seteleillä saatavat palvelut etc). Pienet toimijat huomioitava/ turvattava ahdollisuus toimia jatkossakin, isoille keskittyminen riskinä, talousvaikutusten esille nosto paikallistoimijilla vs. pörssi/ylikansalliset yhtiöt. Innovaatiot ja muu kehitys hyvin pienessä roolissa? Palvelusetelimallin hyödyntäminen, nyt jo toimiva malli. Realistiset korvaukset, julkisen sektorin todelliset kulut. Tämän ja ensi vuoden alibudjetointi kunnissa ko. palveluihin, jatkunut toki osassa kuntia jo kauan.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.